

Kulttuuri

Tiainen Lahnaa elvyttämässä

Petri Tiainen: Teatterimuusikon kesään mahtuu Joensuun kaupunginteatterin Rahakabareen säveltämistä ja paluu omaan taidelukiolaisnuoruuteen.

JOENSUU
Suonna Kononen

Tämän kesän Ilosaari-rock ilahduttaa suomirock-harrastajia kuriositeetilla 90-luvun Savonlinnasta. Keinuva Lahna -yhtye koostui taidelukiolaispojista, joista laulaja **Ville Pirisen** väistyttyä sa-noittajaksi ja tultua korvatuksi **Jarkko Martikaisella** kolmella oli yhtye YUP-yhtyeeseen, Martikaisen lisäksi rumpali **Janne Mannosella** ja kosketinsoittaja **Petri Tiaisella**.

Keinuva Lahna teki vuosina 1993-94 savonlinnalaiselle El-me Recordsille kaksi mini-cd:tä absurdia popmusiikkia, joiden jälkeen lopetti toimintansa. Tänä kesänä levyt julkaistaan uudestaan ja Keinuva Lahnakin herää henkiin kahdelle keikalle, joista toinen on Helsingissä, toinen Ilosaarirockissa.

- Vuosikymmenten saatossa tämä bändi oli painunut itsellä ajatuksissa kohtuullisen takaa-lalle, Petri Tiainen naurahtaa Joensuussa kesän korvalla 2015. - Silti tässä asiaa uudelleen tu-lille laitettaessa on tullut olo, että ei tämä ole pelkkää nuoruuden nostalgiaa. On terveellistä palata siihen mentaliteettiin, mikä it-sellä oli musiikin tekoon yli 20 vuotta sitten.

Puhallinsektioineen Keinuva Lahna oli kunnianhimoinen yh-tye, ei musiikillinen vitsi, vaikka vitsikästä musiikkia soittikin ja historiankirjoituksessa pienek-si YUP:n sivuprojektiksi leima-tuksi tuli.

- Huumor-aspekti oli tosiaan mukana. Itseämme viihdyttäk-semme sitä tehtiin. Silti olen nyt taannut, että monta silloisen nuoren miehen ajatusta kannat-taisi muistaa edelleenkin.

Oliko 20 vuoden takainen Pet-ri Tiainen kovinkin eri ihminen kuin nykyinen?

- Eri kaveri oli. Perheetön, tak-ki auki kohti maailmaa kuljettiin ja leuhotettiin. Meno oli raila-kasta. Hiukan on sellainen olo, että silloinen yleishippii Tiainen olisi pikkuisen voinut skarpa-ta mitä tulee esimerkiksi soiton treenaamiseen, ettei tarvitsisi näin nelikymppisenä hikoilla pianoläksyjen kanssa. - Lahnessahan minä kuiten-kin aloitin säveltäjän ja biisin-tekijän urani. Kun niitä sävel-lyksiä nyt kuuntelee, niin oma tyyli oli oraalla, eikä se kauhe-asti ole muuttunut.

Keinuvan lahnan jälkeen Pet-ri Tiainen sai maistaa suoma-laista rockmenestystä YUP:ssä. Yhtye kohosi huippuvuosiinaan festivaalien päälavasarjaan. Pil-lit pantiin pussiin vuonna 2008, jolloin laulaja Jarkko Martikai-nen alkoi keskittyä soolouraansa. Siviilipuolella Petri Tiainen al-koi jo 90-luvulla siirtyä teatte-rimusiikin maailmaan. Hänen musiikkiaan on kuultu Savonlin-nassa, Kuopiossa ja Joensuussa.

- Kaikki elämässä linkitty kaikkeen. Lähdin Lahna-kita-risti **Jussi Ollilan** kanssa opiskelemaan Kuopion konservato-rioon, jossa tarjoutui harjoitte-lupesti kaupunginteatterin **Kaj Chydeniuksen** säveltämään proggikseen. Kosketinsoitta-jan ominaisuudessa olin siinä myös korrepetiittorina, harjoituspianistina.

Mistä urkeni teatterimuusikon ura ja löytyi kaari Joensuun vii-

Petri Tiainen säveltää syksyksi uutta musiikkia Joensuun kaupunginteatterin Rahakabareeseen. Aino Kivi kirjoittaa näytelmän Voltairen aiheutta käsittelevän Candiden pohjalta.

me talveen, Chydeniuksen sävel-tämään *Nummisuutarit*-musi-kaaliin, jonka kirkkourkusovi-tuksen Tiainen toteutti. - Chydeniushan kävi sen tääl-lä seuraamassa. Kyllä Kaj siitä tykkäsi.

Onko teatteri- ja rockmaail-moissa jotakin yhteistä? Sitä on hyvä kysyä Petri Tiaiselta, jolla rock- ja teatterimusiikki-kokemuksen lisäksi on näytte-lijäpuoliso.

- Näyttelijä ja muusikko ym-märtävät kyllä toisiaan töiden luonteen puolesta, Tiainen miettii. - Vielä syvällisempi yhteys löy-tyy, jos ajatellaan rockmusiikki-rytmimusiikkina. Näytelmän esittäminen pohjautuu samoihin rytmiikan lainalaisuuksiin kuin musiikki. Syvästasolla on kyse sa-moista asioista, ja sen takia par-haat näyttelijät ovat monesti hy-vin musikaalisia. Ammatti vaatii hyvän rytmitajun.

Katsoja huomaa helposti, jos teatterin lavalla ovi aukeaa puoli sekuntia liian myöhään. - Kyllä. Verbaaliikka lavalla ve-toaa katsojan älylliseen puoleen. Rytmiset elementit menevät sy-vemmälle, eikä niitä välttämättä tiedostakaan. Jos homma on laa-jasti pielessä, katsoja alkaa odot-taa väliäikää. No, osa katsojista osaa käyttää teatterissäkäynnin hyväkseen myös nukkumalla...

Petri Tiaisen työpöydällä on ollut Keinuvan Lahnan lisäksi opiskeluja. Hän lähti hakemaan Karelia-ammattikorkeakoulusta musiikkipedagogin papereita.

- Piano on pääaineena. Minul-lahan on aiempia opintoja klas-siselta puolelta, ja rupesi tuntu-maan, että pitäisi koluta jazz-pop-rock-puoli kuntoon. Olen tehnyt kuitenkin aina välissä opettajan tuuraushommia ja pedagogista pohjaa on puuttunut.

Miltä on tuntunut istua kou-lunpenkillä... - ...parikymppisten kanssa?

TIETOKULMA

Petri Tiainen

■ Syntynyt Uukuniemellä 1973.

■ Rock- ja teatterimusiikko, freelancerina vuodesta 2007.

■ Tunnetuimmat yhtyeikiinni-tykset YUP:ssä 1995–2008 ja sen jäseniä sisältäneessä, Sa-vonlinnan taidelukiossa synty-neessä Keinuvassa Lahnessa 1991–1997.

■ Opiskellut Savonlinnan tai-delukiossa ja musiikkiopistossa, Kuopion konservatoriossa ja Ka-relia AMK:ssa Joensuussa.

■ Kuopion kaupunginteatterin kapellimestari-musiikko 1995–

2007. Teatterimusiikko-na Savonlinnan ja Joen-suun teattereissa sekä sel-laisissa ryhmissä kuin Tanssi-teatteri Minimi ja Circo Aereo.

■ Kanttorintöitä muun muassa Uukuniemen ja Parikkalan se-urakunnissa.

■ Muutti perheensä kanssa Jo-ensuuhun viime vuonna. Vai-mo näyttelijä Mirva Kuivalainen, kaksi kouluikäistä tyttärtä.

■ Lempimusiikaaleja Jukka Lin-kolan Peter Pan ja Max ja Moritz ja Leonard Bernsteinin West Si-de Story.

Lystikäs tilanne. Nuorempi väki on niin hyviä soittajia ja laula-jia, että nelikymppinen saa ter-veellistä sparria. Joutuu teke-mään töitä.

- Samalla on naurattanut oma nuoruudenasenteensa. Savon-linnassa meitä oli se taiteellinen hippisakki, joka lintasi taikka-rin jazzworkshopit. Fuusiojazz oli silloin pahin kirosana. Nyt huomaan, että minkä taakseen jättää, sen edestään löytää. Tässä on Mahavishnu Orchestraakin päässyt soittamaan...

Miltäs Joensuu on vaikuttanut asuinkaupunkina?

- Oli musiikkikuvioista tut-tu kaupunki ja vaimon koti-kaupunki. Joensuussa kaikki on käden ulottuvilla ja polku-pyörällä tavoitettavissa. Virkeä kaupunki!

Joensuun kaupunginteatterin tunnelmista johtajavaihdoksen myrskynsilmissä ei tietenkään malta olla kysymättä.

- Olen ulkopuolinen, kun en ole talon vakiväkeä. Olen ajatel-lut, että turha puskiasta huudella

yhtään mitään. Työntekijöiden kannalta harmillista on, että ko-hun alle unohtuu se, että talo on täynnä pitkän linjan ammatti-laisia, jotka tekevät hyvää työtä, toteuttavat lakisääteisiä yhteis-kunnan palveluita. Työrauhaa toivon heille. Ja sitä, ettei ajattelu olisi aina niin raha- ja talous-keskeistä, että muistettaisiin ne taiteen muut arvot. Kommenttina keskustelulle haluaa nähdä Tiaisen seuraavan duunnin nimen Joensuun kau-punginteatterille: *Rahakaba-reen*, lokakuussa ensi-iltaansa saavan näytelmän musiikki. - Sitä sävellän pitkän kesää. Viisi laulua on jo valmiina. Elo-kuussa pitäisi olla valmista, lo-kakuussa on ensi-ilta... Se on mielenkiintoinen proggis, kul-jetaan Suomen yhteiskunnan aikajanaa 70-luvulta lähtien ja musiikki soundimaailmoineen heijastaa aina ajankuvaa.

Keinuvan Lahnan lp ilmestyy huo-menna 6.6. Keinuva Lahna esiintyy Joensuun Ilosaarirockissa 18.7.

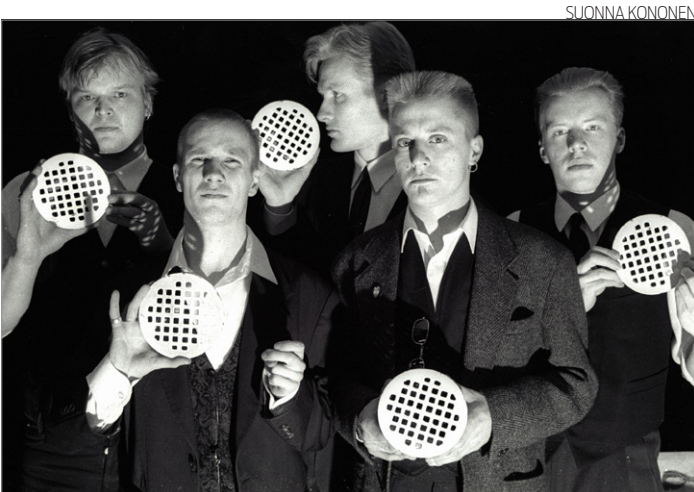
Keinuvan Lahnan lp on Tomi Riionheimon Hankikanto-yhtiön julkaisema.

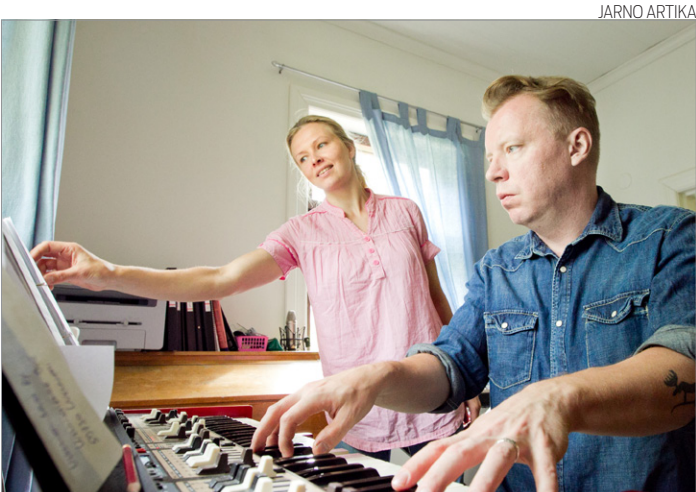
Petri Tiainen sanoo viihtyneensä Joensuun teatterin kulisseissa.

Arkistokuvia Petri Tiaisen vuosien varrelta: Keinuva Lahna -yhtye Joensuun Kerubissa vuonna 1994. Tiainen kolmas oikealta.

Parikymppisen rokkarin poseeraus YUP-yhtyeen jäsenenä Jyväskylässä vuonna 1996. Tiainen oikealla.

Uukuniemen kesäkodissa viime vuonna näyttelijäpuoliso Mirva Kui-valaisen kanssa. Työn alla oli Nummisuutareiden urkusovitus.

Ben Stiller ja Naomi Watts miettivät vanhenemisen sietäm-töntä tyhjiyyttä.

Mieluummin vanha kuin nuori aikuinen

ELOKUVAT

NOAH BAUMBACH
While We're Young
Ben Stiller, Naomi Watts,
Adam Driver, Amanda
Seyfried, Charles Grodin
★★★★

Melkein 100 minuuttia pitkä elokuva, jonka viesti tai sano-ma tiivistyy viimeisen kohta-uksen viimeisiin 45 sekun-tiin. Siinä otoksessa esitetään kuvilla se, mitä me näemme jo nyt ja mitä me tulemme jatkossa yhä enemmän nä-kemään ja kokemaan.

Tulevaisuuden ihmisen ja sen, minkä varaan tuon olen-on ihmisyys ja läsnäolo elä-mässä yleensä rakentuu.

Noah Baumbach on kä-sikirjoittanut, ohjannut ja tuottanut elokuvan, jonka teemana on vanhenemisen sietämätön tyhjiys. Neli-kymppinen urapariskunta Josh ja Cornelia havaitsee lähipiirinsä hankkineen it-selleen elämän täyteenksi il-tatähtiä. Ja taaperoilahan ar-ki sekä parisuhde tullaavat täydentymään.

Vaan sittenpä käsikirjoitta-ja luo mahdollisen sattuman, joka tuo kuvioihin mukaan parikymppiset boheemit Ja-mien ja Darbyn elämäntapoineen ja arvoineen. Olkaa huoletti - luvassa ei ole pa-rinvaihtoa eikä seksiä, vaan jotain ihan muuta yllätyksel-listä ja ennalta arvaamatonta. Elämä menee hetkeksi uusile urille. Väliillä jopa mielen-kiintoisella tavalla.

While We're Young nostaa esille kierrolla tavalla sukupol-vien väliset oletetut kanjonit. Vaan kun kyse on yksilöistä

eikä massoista, pääsee kat-sojakin ihmeentymään sii-tä, mistä kerrrotaan ja kenel-le. Taitavan hämmäntävä on tämän tarinan kokonaisuus. Liian pitkän koomi-konuransa aikana maineen-sa sointunut **Ben Stiller** yllät-tää pääroolissaan kertakaik-sisesti. Siis - Stillerhän osaa parhaimmillaan jopa näytellä siten, ettei se urpokoomisuus tule varsinaisen roolihaamon päälle. Tätä ei olisi uskonut kokevansa.

”Luvassa ei ole parinvaihtoa eikä seksiä.

Muu näyttelijäkaarti te-kee tarkkaavaista työtä. Eri-tyisesti **Adam Driver** jää oud-on arvoitukselliseen roolis-saan mielen päälle ja mieltä painamaan.

Tähtiä tulisi enemmän-kin, mutta elokuvan silote-tulla loppuratkaisuilla rauhoi-tetaan normimieliltä liiankin kanssa. Punaisesta langasta väännetään rautalankaa sekä osoitetaan ydinperheen au-voisuus. Onneksi sentään on se sanaton vajaan minuutin lentoasema-kohtaus ennen lopputekstejä.

Elokuvan käsikirjoituk-seen on muuten kirjoitet-tu repliikki, jossa viitataan **Roman Polanskin** vuonna 1968 ohjaamaan trilleriin *Rosemary's Baby?* Kysees-sä on ovela vihjaus eräseen *While We're Young* -eloku-van näyttelijään, jolla oli iso rooli myös tässä Polanskin ikiklassikossa. JUSSI VIRRTAVUORI

Mysterimatami riemastuttaa

ELOKUVAT

PAUL FEIG
Spy -vakoojan asussa
Melissa McCarthy, Miranda Hart,
Rose Byrne, Jason Statham
★★★★

Helmikuussa ilmestynyt *Kingsman* voitti kriitikot puolelleen nokkelan kunni-oittavalla kumarruksellaan vanhoille agenttifilmeille. Sa-mantekevää, sillä tuo itsetyy-tyväinen ja omaan oveluu-teensa tukehtuva jäbäfantasia on kerrassaan mitätöntä rävellystä **Melissa McCarthy**n tähdittämään *Spy*-repäisyyn verrattuna.

McCarthy'n ja ohjaaja-kä-sikirjoittaja **Paul Feigin** yh-teistyö (*Bridesmaids*, *The Heat*) on tähän asti ollut vah-vaa kuin katujuvä. Ja kaksi-kon höyryt sen kuin kasva-vat, mikä lupaa oikein hyvää Feigin naisvetoista *Ghostbus-ters*-uusiointia ajatellen.

McCarthy'n esittämä Susan Cooper on CIA-superagent-ti Bradley Finen (**Jude Law**) korvat ja silmät. Fine ei nimit-täin suoriutuisi supervilleistä jamesbondismeistaan ilman valvomossa istuvan Coope-rin ohjeita.

Kun vastaan asettuu ti-mantinkova ja veitsenterä-vä asekauppias Reyna Bo-yanov (**Rose Byrne**), edessä on tenkkapoo. Reyna kaup-

paa ydinasetta eniten tar-joavalle, mutta agentit eivät häntä voi yhyttää, sillä heidän henkilöllisyytensä on Reynan tiedossa.

Cooper kentälle, muut ulos. Päitsi sooloilemaan lähtevä Rick Ford, jota actionnyrkki **Jason Statham** esittää niin he-kottavalla antaumuksella, että oksat pois. "Olen menet-tänyt vasemman käsivarteni", Ford uhoaa uroteoillaan, "ja ommellut sen takaisin tällä toisella".

Kisa elokuvan parhaan britin palkinnosta on tiuk-ka. Tämä tuomari kuitenkin ojentaa sen Cooperin valvo-jaksi ryhtyvälle **Miranda Har-tille**, joka kömmähtelee yhä etevästi kuin omassa tv-sarjassaan.

Rooolitus on siis perä-ti inspiroitunutta. Kukin näyttelijä tuo jännitysjuo-neen oman erityisen sär-mänsä, ja Feigillä on helppo työ orkestroida ne yhteen. Tai helppo ja helppo, ei varmas-ti, äly ja into vain luovat sen vaikutelman.

McCarthy'n suoritus on räjähtävän hauska, ja mikä parasta, hän on sympaattis-simmassa roolissaan sitten Gilmoren tyttöjen. En edes yritä kuvailla sitä tässä. Ti-laa on rajallisesti, ja sitä jut-tua lukisitte vielä ensi viikon puolella. HANNU POUTAINEN